

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3343/2021
23.12.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић, Иване Рађеновић, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Рајка Јасика, адвокат из ..., против туженог АД за железнички превоз робе "Србија Карго", са седиштем у Београду, кога заступа Милош Стијеља, адвокат из ..., ради исплате накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3016/21 од 03.09.2021. године, у седници одржаној 23.12.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3016/21 од 03.09.2021. године, као о изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3016/21 од 03.09.2021. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 1860/19 од 26.01.2021. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3016/21 од 03.09.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 1860/19 од 26.01.2021. године. Том првостепеном пресудом, ставом првим и другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од 01.04.2016. године до 28.02.2018. године исплати укупно 237.089,23 динара и на име регреса за коришћење годишњег одмора, за исти период, укупно 101.126,34 динара, у износима по месецима, са законском каматом на определене месечне износе од доспелости до исплате а ставом трећим и четвртим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка са каматом и тужилац обавезан да туженом накнади трошкове поступка. Ставом другим изреке, захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби је одбијен.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благоврмено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права на основу члана 404. Закона о парничном поступку, ради уједначавања судске праксе.

Имајући у виду судску праксу у истој правној ситуацији изражену у пресудама Врховног касационог суда, на које је ревидент указао, Врховни касациони суд налази да су испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11... 87/18), да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, ради уједначавања судске праксе, па је донео одлуку као у првом ставу изреке.

Одлучујући о ревизији на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је код туженог засновао радни однос анексом уговора о раду, када је он у августу 2015. године одлуком Владе Републике Србије основан као друштво стицалац имовине АД „Железнице Србије“ Београд. Према закљученом анексу уговора о раду, запослени има право на зараду, зараду по основу остварених резултата рада, увећану зараду, накнаду зараде, накнаду трошкова и друга примања у складу са законом и колективним уговором, а зарада се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца и других примања по основу радног односа у складу са колективним уговором. У спорном периоду на снази је био (након извршених статусних промена код туженог Железнице Србије АД), Колективни уговор („Службени гласник Железнице Србије“ број 4/15 од 24.03.2015. године). Вештачењем је утврђено да је тужиоцу вршен обрачун зараде тако што се утврђивао месечни износ основне зараде, а иста је обрачунавана као производ вредности једног радног часа, коефицијента посла и остварених ефективних часова рада, с тим да се на основу достављених обрачунских листа не може утврдити да ли је у вредности једног радног часа садржан и износ на име трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора. Вештак је утврдио висину потраживања тужиоца по основу накнаде трошкова за исхрану у току рада и трошкова регреса за коришћење годишњег одмора у нето износу на основу раније важећег Колективног уговора ЈЖТП („Службени гласник РС“ број 37/95 са изменама објављеним у Службеном гласнику РС“ 7/2000) којим су били дефинисани начини утврђивања ових примања, и на основу одредаба Општег колективног уговора који је важио од септембра 1995. године и на који је упућивао Колективни уговор туженог из 1995. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев за накнаду трошкова за исхрану у току рада и трошкова регреса за коришћење годишњег одмора, закључујући да током спорног периода висина ових трошкова није била уговорена ни уговором о раду, ни неким другим важећим актом на другачији начин од оног који је одређен Колективним уговором из 2015. године. Чињеница да је тим општим актом уговорено право на накнаду ових трошкова тако што је иста укључена у цену радног сата, без номиналног опредељења не значи да запосленима, па и тужиоцу ови трошкови нису исплаћени. По оцени нижестепених судови висина предметних трошкова не може се утврдити применом Колективног

уговора који је био закључен код туженог Железнице Србије АД („Службени гласник РС“ број 37/95 и 7/00) чијим одредбама је последњи пут била уговорена и утврђена висина предметних накнада трошкова јер исти није био на правној снази током спорног периода.

Врховни касациони суд налази да у побијаној одлуци због погрешне примене материјалног права, чињенично стање није потпуно утврђено.

Чланом 104. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14) прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду, а према одредби члана 105. став 3. тог закона, под зарадом се сматрају сва примања из радног односа осим накнада трошкова запосленог у вези са радом из члана 118. тачка 1. до 4. и других примања из члана 119. и члана 120. тачка 1. овог закона. По члану 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора. По члану 121. став 1. истог закона послодавац је дужан да запосленом приликом сваке исплате зараде и накнаде зараде достави обрачун.

Колективним уговором за Железнице Србије АД („Службени гласник железнице Србије“ број 4 од 24.03.2015. године) регулисано је да одредбе које се односе на обрачун и исплату зараде, накнаду зараде и осталих примања запослених се примењују од 01.02.2015. године. По члану 57. у вредност једног радног часа укључена је месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора.

Врховни касациони суд сматра да конкретизација права из наведене одредбе КУ (из 2015. године) није извршена, односно да се из овако утврђене вредности радног часа не може утврдити који износ представља накнаду трошкова исхране и регреса, јер она није одређена у номиналном износу ни анексом, а ни у обрачунским листама за исплату зарада тужиоцу. Осим тога, висина накнаде за исхрану у току рада и накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора мора бити одређена у истом номиналном износу за све запослене без обзира на њихово радно место, коефицијент за обрачун и исплату зараде и на њихову стручну спрему. Због тога се не може прихватити становиште нижестепених судова да је вредност ових трошкова урачуната у вредност радног часа, без одређивања висине накнаде у номиналном износу, јер у том случају висина накнаде за исхрану и регрес не би била иста за све запослене, већ би директно зависила од висине коефицијента за конкретно радно место, односно била би у директној сразмери са коефицијентом радног места што није правилно.

Имајући у виду наведено, нижестепени судови због погрешне примене материјалног права нису оценили правилност обрачуна и висину тражене накнаде за топли оброк и регрес, дат у налазу и мишљењу вештака, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено, па нема услова за преиначење нижестепених пресуда. Висина регреса и топлог obroка може се утврдити вештачењем на основу параметара из ранијих општих аката на основу законске или судске аналогије, па ће првостепени суд оценити правилност налаза и мишљења вештака на основу члана 8. ЗПП.

На основу члана 416. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић